

Henrik Karl Nielsen

Fratrædel- sesaftaler

Henrik Karl Nielsen
Fratrædelsesaftaler
2. udgave/1. oplag
© Karnov Group Denmark A/S, København 2022

ISBN 978-87-619-4387-3

Omslag: Axel Surland, Frederiksværk
Sats: Integra, Indien
Tryk: Drukarnia WDS Sandomierz, Polen

Denne bog er beskyttet i medfør af gældende dansk lov om ophavsret. Kopiering må kun ske i overensstemmelse med loven. Det betyder f.eks., at kopiering til undervisningsbrug kun må ske efter aftale med Copydan Tekst og Node.
Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Forord	5
<i>Kapitel 1</i>	
Fratrædelsesaftaler som begreb	13
1. »Fratrædelsesaftaler« i teori og praksis	13
2. »Fratrædelse«, »fratræden« og ansættelsesforholdets »ophør« ...	14
3. Fratrædelse som resultat af påbud eller aftale	19
4. Sammenfatning om begreber og terminologi	21
5. Hidtidig litteratur om fratrædelsesaftaler	22
<i>Kapitel 2</i>	
Aftalen og ansættelsesretten	25
1. Individuelle aftaler og præceptiv lovgivning	25
2. <i>UfR 2015.3823 H</i> om aftaler om fravigelse af ferieloven	26
3. <i>UfR 2015.1509 H</i> om de »pågående« kollektive overenskomster	27
4. <i>UfR 2011.2602 H</i> om aftaler om uvarslede ansættelsesændrin- ger eller fratrædelser	29
<i>Kapitel 3</i>	
Hvorfor fratrædelsesaftaler?	33
1. Den tidsmæssige faktor	33
2. Den emotionelle faktor	34
3. Fratrædelsesaftale som alternativ til opsigelse	34
4. Nedtrapningsaftaler	35
5. Procesøkonomiske hensyn	36
6. Kravet om klarhed	37
<i>Kapitel 4</i>	
Funktionærlovens § 21, stk. 1, og andre ufravigelighedsregler	39
1. Grænserne for aftalefriheden	39
2. Obligationsretlige præceptivitetsbestemmelser	40
3. Ansættelsesretlige præceptivitetsbestemmelser	40
4. Funktionærlovens § 21, stk. 1	42

Kapitel 5

Fratrædelsesaftaler i offentlige ansættelser	47
1. Det offentlige ansættelsesforholds dobbelte retsgrundlag.	47
2. Partshøring og begrundelse	48
3. Afgørelsesbegrebet og fratrædelsesaftaler	51
4. Tjenestemandspension ved aftalt fratrædelse	55
5. Ændring af ansættelsesvilkår i offentlige ansættelser	57

Kapitel 6

Aftalt fratrædelse som alternativ til opsigelse	59
1. Opsigelsesvarslerne	59
2. Skriftlighedskrav ved opsigelser	61
3. Krav om kontradiktion	62
4. Krav om begrundelse	62
5. Krav om orientering af den overenskomstbærende organisation	62
6. Varsel af vilkårsændringer	63
7. Bortvisning	67
8. Fratrædelsesgodtgørelse	68
9. Saglighedskrav	68
10. Økonomiske konsekvenser af opsigelse og bortvisning	69
11. Sammenfatning	71

Kapitel 7

Aftalt fratrædelse eller ændrede vilkår – UfR 2011.2602 H	73
1. Aftalt fratrædelse og præceptive lovregler	73
2. Ældre retspraksis om aftalt fratrædelse og aftalte ændringer i ansættelsesvilkår	74
3. UfR 2011.2602 H	76
4. Retsstillingen efter anden lovgivning	78
5. Retsstillingen på overenskomstråderne	79

Kapitel 8

Aftaleretlige ugyldighedsregler	81
1. Aftalefrihed	81
2. Ugyldighed i ansættelsesaftaler	82
3. Pression og ulovlig tvang (aftalelovens §§ 28 og 29)	83
4. Udnyttelse (aftalelovens § 31)	89
5. Svig (aftalelovens § 30) og læren om bristede forudsætninger	90
6. Rimelighedscensur (aftalelovens §§ 33 og 36)	92
7. Sammenfatning om aftaleretlige ugyldighedsregler	98

Kapitel 9

Fratrædelsesgodtgørelse	99
1. Arbejdsgivers opsigelse som retsstiftende kendsgerning	99
2. Fratrædelsesgodtgørelse ved aftalt fratrædelse	100
3. Fratrædelsesaftale med vilkår om opsigelse	101
4. Sammenfatning	102

Kapitel 10

Vilkår om ferie	105
1. Ferielovens præceptivitet	105
2. Aftaler om afkald på retspositioner efter ferieloven	105
3. Aftaler om økonomisk afvikling af optjente ferierettigheder	106
4. Aftaler om afvikling (afholdelse) af ferie	108
5. Ferie under fritstilling	109
6. Modregning i feriegodtgørelse	110
7. Feriegodtgørelse af forligsbeløb	116
8. Sammenfatning om ferierettigheder	117

Kapitel 11

Fritstilling	119
1. Fritstilling som ensidig disposition	119
2. Begreberne »fritstilling«, »suspension« og »fritagelse for tjeneste«	119
3. Fritstilling som fordringshavermora	120
4. Arbejdsgivers »modregningsadgang«	120
5. Fritstilling og ferie	121
6. Aftalt fritstilling	122
7. Sygemelding som alternativ til fritstilling	122
8. Dagpengerefusion	124
9. Loyalitetspligt under fritstilling	125
10. Sammenfatning	129

Kapitel 12

Saglighedskrav	131
1. Opsigelse som retsstiftende kendsgerning	131
2. Aftaler efter opsigelse	132
3. Overenskomstområderne – kollektive fratrædelsesaftaler	133
4. Sammenfatning	134

Kapitel 13

Forskelsbehandling	135
1. Lovgivningen om forskelsbehandling	135
2. Den præceptive karakter af lovgivningen om forskelsbehandling	137
3. Tidspunktet for rejsning af krav efter forskelsbehandlingslovene	139
4. Fratrædelsesaftaler »til fuld og endelig afgørelse«	140
5. Fratrædelsesaftaler og forlig med faglige organisationers medvirken	142
6. Det frie rum for forhandlinger og aftaler	144
7. Sammenfatning	144

Kapitel 14

Dagpengegodtgørelse for 1. og 2. ledighedsdag (G-dage)	147
1. »G-dage«	147
2. »G-dage« ved fratrædelsesaftaler	148

Kapitel 15

Forhold til arbejdsløhedskasse	149
1. Fradrag i arbejdsløshedsdagpenge	149
2. Karantæne for selvforskyldt ledighed	150
3. Frivillige fratrædelsesordninger og selvforskyldt ledighed	151
4. Accept af forkortet opsigelsesvarsel	152
5. Forlænget opsigelsesvarsel	152
6. Arbejdsgivers oplysningspligt over for arbejdsløhedskassen	153
7. Urigtige oplysninger over for arbejdsløhedskassen	154
8. Sammenfatning	154

Kapitel 16

Fratrædelsesaftaler og kollektive afskedigelser	157
1. Fratrædelsesaftaler som led i generelle fratrædelsesordninger	157
2. Individuelt begrundede fratrædelsesaftaler	158

Kapitel 17

Erhvervsbegrænsende klausuler	159
1. Lovgivningen om erhvervsbegrænsende klausuler	159
2. Terminologi	160
3. »Konkurrenceklausuler«	161
4. »Kundeklausuler« (kontrahentklausuler)	162

5. »Jobklausuler«	162
6. Opsigelse af erhvervsbegrænsende klausuler	163
7. Erhvervsbegrænsende klausuler i fratrædelsesaftaler	163

Kapitel 18

Arbejdsgivers modkrav	165
1. Tilbagebetaling af provision	165
2. Tilbagebetaling af værdi af betalt uddannelse	166
3. Erstatningskrav	169
4. Erstatning for misligholdelse.	170

Kapitel 19

Ideelle goder – outplacement, referencer m.v.	171
1. Information af omverdenen	171
2. Referencer	173
3. Outplacementbistand	174

Kapitel 20

Fratrædelsesaftaler ved arbejdsgivers konkurs.	175
1. Privilegerede krav	175
2. Udbetalingsloft fra Lønmodtagernes Garantifond	176
3. Konkursregulering.	176
4. Konkursregulering af fratrædelsesgodtgørelse.	176
5. Konkursregulering af godtgørelser til tillids- og sikkerhedsrepræsentanter	177
6. Konkursregulering af ferierettigheder i.h.t. kollektiv overenskomst	177
7. Aftaler specifikt om konkurs.	178
8. Sammenfatning	179

Kapitel 21

Skat og fratrædelsesaftaler	181
1. Beskatningen af løn (arbejdsvederlaget).	181
2. Beskatning af fratrædelsesgodtgørelse m.v.	182
3. Beskatning af andre indtægter i ansættelsesforhold	183
4. Godtgørelser efter forskelsbehandlingsloven	184
5. Skattefri godtgørelser	184
6. Beskatning af uddannelse m.v.	185
7. Tidspunktet for beskatning	185

Indholdsfortegnelse

Kapitel 22

Faglige organisationers medvirken ved fratrædelsesaftaler	187
1. Kollektive fratrædelsesordninger	187
2. Individualarbejdsretlige aftaler	190

Kapitel 23

Sammenfatning	193
Litteratur	197
Doms- og afgørelsesregister	199
Stikordsregister	203